

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня доктора філософії ЛИТОВЧЕНКО Євгеній, 1983 року народження, громадянин України,

освіта вища: закінчив у 2006 році Харківський національний економічний університет, за спеціальністю «Економіка підприємства»,

працює на посаді молодшого наукового співробітника науково-дослідного сектору Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків,

виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 64.055.089, утворена наказом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від «25» червня 2026 року № 230, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Євгена ВИЛГІНА, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Рецензента –

Марини ГРУЗД, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Офіційних опонентів –

Ірини ГУБАРЄВОЇ, доктора економічних наук, професора, заступника директора з наукової роботи, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України;

Галини КРИШТАЛЬ, доктора економічних наук, професора, завідувачки кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Олександри МАРУШЕВОЇ, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри національної безпеки та підприємництва, Національний університет «Київський авіаційний інститут»,

на засіданні «28» серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» Євгенію ЛИТОВЧЕНКУ на підставі публічного захисту дисертації «Формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – Наталія ГАВКАЛОВА, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому містяться нові науково обґрунтовані результати проведеного здобувачем дослідження, присвяченого теоретичному обґрунтуванню та розробленню практичних рекомендацій щодо формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю України. У дисертації узагальнено теоретичні підходи до державного управління будівельною галуззю, уточнено понятійний апарат дослідження, обґрунтовано багаторівневу структуру та суб'єктно-об'єктну архітектуру організаційно-економічного механізму. Розроблено методичний підхід до аналізу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на формування механізму державного управління будівельною галуззю. Здійснено інтегральну оцінку рівня розвитку будівельної галузі України та 35 країн світу за показниками продуктивності, конкурентоспроможності, інноваційності та капіталізації. За допомогою бібліометричного аналізу визначено глобальні детермінанти сталого розвитку будівельної галузі та систематизовано бар'єри впровадження принципів зеленого будівництва. Обґрунтовано стратегічну дорожню карту трансформації державного регулювання будівельної галузі в умовах повоєнного відновлення, визначено та пріоритезовано організаційно-економічні важелі стимулювання інноваційно-інвестиційної активності та цифровізації. Розроблено прогнозну модель впливу модернізованого механізму державного управління на

інтегральний рівень розвитку будівельної галузі із використанням сценарного підходу. Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Здобувач має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 7 наукових публікацій відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами):

1. Fesun A., Tretiakova A., Lytovchenko Ye., Maksiuta A., Velychko A. Global investment and financing of civil construction in Ukraine under martial law. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024. №2. Pp. 201-206.

DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-2/201>

2. Джаїн Прадіп К., Гавкалова Н., Литовченко Є. Аналіз чинників впливу на рівень комунікативної взаємодії органів публічного управління. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. №3 (318). С. 331-337.

DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-51>

3. Gavkalova N., Syromolot E., Guillermo Ramirez M., Mullan C., Lytovchenko Y. The significance of the Council of Europe's governance tool "Territorial and cross-border cooperation" for regional development: Literature review. *Development Management*. 2024. Vol. 23, No. 2. Pp. 56-69.

DOI: <https://doi.org/10.57111/devt/2.2024.56>

4. Пилипенко В. В., Литовченко Є. П., Даценко В. К. Ефективність державного регулювання економіки: аналіз українського досвіду. *Наукові перспективи. Серія «Державне управління»*. 2024. Вип. №4(46). С. 334-349.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4\(46\)-334-349](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4(46)-334-349)

5. Хожило М., Байкевич Р., Литовченко Є. Трансформації системи державного управління в Україні через інноваційні підходи. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 5(13). С. 682-697.

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5\(13\)-682-697](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5(13)-682-697)

6. Литовченко Є. П. Державне регулювання впровадження зелених технологій у будівництві через організаційно економічні механізми. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. №10(18). С. 569-582

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-10\(18\)-569-582](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-10(18)-569-582)

7. Гавкалова Н. Л. Литовченко Є. П. Прогнозне моделювання розвитку будівельної галузі України. *Наукові інновації та передові технології*. 2026 №2(54). С. 449-461.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-449-461](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-449-461)

У дискусії взяли участь (голова, рецензент, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Офіційний опонент Ірина Олегівна ГУБАРЄВА, доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У другому розділі дисертаційної роботи автором проведено аналіз публікаційної активності наукової спільноти у сфері забезпечення сталого розвитку будівельної галуззі з використанням інструментарію бібліометричного аналізу (стор. 151-161). На наш погляд, доцільно було б більш ґрунтовно пояснити критерії відбору ключових слів для здійснення еволюційно-хронологічного аналізу зміни інтересів до проблем сталого розвитку будівельної галуззі.

2. Структурна побудова роботи передбачає проведення аналітичного дослідження стану та державного регулювання будівельного сектору України в зіставленні з досвідом інших країн. Погоджуючись з таким підходом, зазначимо, що в роботі недостатньо приділено уваги зарубіжному досвіду державного регулювання сталого розвитку будівництва і можливості його застосування в Україні.

3. Акцентуючи увагу на низькому рівні інноваційності та капіталізації будівельної галузі України (стор. 150) у запропонованій автором дорожній карті впровадження сталого будівництва в систему державного регулювання України (рис. 3.1), не знайшов відображення такий елемент як державна підтримка інноваційно-технологічного розвитку будівництва.

4. Потребує додаткового пояснення представлена на рис. 3.2 дисертаційної роботи «Схематична модель організаційно-економічного механізму стимулювання інноваційно-інвестиційної активності та цифровізації будівельної галузі». Зокрема, не в повній мірі зрозумілою є логіка взаємозв'язку елементів цієї моделі, а також яка державна стратегія розвитку мається на увазі.

5. У дисертаційній роботі сформовано три можливих сценарії розвитку будівельної галузі України: базовий (інерційний), сценарій помірної

модернізації та цільовий сценарій активної модернізації (підрозділ 3.3), вбачається за необхідне пояснення позиції автора щодо відсутності серед основних заходів за ними заходів щодо інституціонального забезпечення будівельного сектору, адже певною мірою інституціональні бар'єри стримують його розвиток.

6. Практичне значення роботи значною мірою могло б бути посилене шляхом конкретизації пропозицій автора щодо застосування розроблених сценаріїв розвитку будівельної галузі України та дорожньої карти впровадження сталого будівництва в систему державного регулювання України як підґрунтя для формування державної промислової політики та інших стратегічних документів.

Офіційний опонент Галина Олександрівна КРИШТАЛЬ, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансів, банківської та страхової справи Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Автором сформовано концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю, які комплексно поєднують організаційні, економічні та інституційні складові. Водночас у дисертації доцільно було б чіткіше визначити місце запропонованого механізму у системі інструментів реалізації державної політики та розмежувати його взаємозв'язок із чинними механізмами державного регулювання будівельної діяльності.

2. У роботі обґрунтовано напрями модернізації державного управління будівельною галуззю в умовах післявоєнного відновлення. Водночас дискусійним залишається питання визначення пріоритетності запропонованих заходів у часовому вимірі. Доцільно було б більш детально розкрити етапність реалізації реформ із виокремленням короткострокових, середньострокових та довгострокових управлінських рішень.

3. Автором розроблено організаційно-економічний механізм державного управління будівельною галуззю, який характеризується комплексністю та практичною спрямованістю. Разом із тим у дисертації доцільно було б більш повно розкрити його взаємодію з інструментами стратегічного планування, програмно-цільового управління та оцінювання результативності державної політики. Така деталізація дозволила б чіткіше визначити місце

запропонованого механізму в системі стратегічного управління розвитком будівельної галузі та розширила б можливості його практичного застосування.

4. Потребує додаткового пояснення авторська позиція щодо формування системи моніторингу реалізації запропонованого організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю. Слід з'ясувати, які показники результативності та критерії оцінювання, на думку автора, доцільно використовувати для визначення ефективності реалізації запропонованих управлінських рішень та їх впливу на розвиток будівельної галузі.

Офіційний опонент Олександра Анатоліївна МАРУШЕВА, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Національного університету «Київський авіаційний інститут», надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Автором запропоновано комплексний організаційно-економічний механізм державного управління будівельною галуззю, який орієнтований на забезпечення її сталого розвитку та післявоєнного відновлення. Водночас у дисертації недостатньо деталізовано механізми координації взаємодії центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу та міжнародних партнерів під час реалізації запропонованих заходів. Деталізація цих аспектів сприяла б підвищенню прикладної цінності запропонованих рекомендацій, особливо в контексті післявоєнного відновлення України.

2. Заслуговує на увагу проведений у підрозділі 2.3 бібліометричний і трендовий аналіз наукових досліджень зі сталого розвитку будівельної галузі, який дозволив визначити ключові тематичні напрями та світові тенденції розвитку цієї проблематики. Водночас дискусійним видається недостатньо повне обґрунтування взаємозв'язку між виявленими трендовими та структурними закономірностями публікаційної активності науковців і запропонованими автором напрямками державної підтримки сталого розвитку будівельної галузі України. Доцільно було б чіткіше показати, яким чином результати бібліометричного аналізу трансформуються у конкретні управлінські рішення та механізми державної політики.

3. Позитивно оцінюючи пропозиції автора щодо цифрової трансформації державного управління будівельною галуззю, зокрема використання ВІМ-технологій, електронного урядування та цифрових платформ, слід зазначити, що в роботі недостатньо уваги приділено потенційним ризикам їх

впровадження, пов'язаним із кібербезпекою, захистом інформації, сумісністю інформаційних систем та кадровим забезпеченням органів публічної влади.

4. У дисертації основну увагу приділено організаційним та економічним інструментам державного управління будівельною галуззю. Разом із тим недостатньо висвітлено питання комунікаційного забезпечення реалізації державної політики, взаємодії із професійними асоціаціями, саморегульованими організаціями, громадськими об'єднаннями та іншими стейкхолдерами. Більш детальне опрацювання цього аспекту посилює б прикладну цінність запропонованого механізму.

5. Практична реалізація запропонованого організаційно-економічного механізму потребує належного нормативно-правового забезпечення. Водночас у дисертації лише побіжно висвітлено питання необхідності внесення змін до чинного законодавства та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють функціонування будівельної галузі. Детальне опрацювання цього питання підвищило б практичну значущість результатів дослідження.

6. Незважаючи на значну практичну цінність результатів дослідження, доцільно було б більш детально обґрунтувати ресурсне забезпечення реалізації запропонованого організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю. Зокрема, потребують додаткового висвітлення питання фінансового забезпечення, кадрового потенціалу, інституційної спроможності органів публічної влади та можливостей залучення міжнародної технічної допомоги.

7. У дисертаційному дослідженні приділено увагу управлінню відходам будівництва та відходам від руйнувань, що утворились внаслідок збройної агресії у зв'язку із руйнуванням об'єктів нерухомого майна. Однак, розглядаючи технології повторного використання будівельних матеріалів варто проаналізувати проблематику поводження з азбестовмісними будівельними матеріалами у відходах, які утворилися внаслідок руйнувань, які унеможливають їх повторне використання.

Рецензент Марина Володимирівна ГРУЗД, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У дисертаційній роботі у підрозділі 1.3 (ст. 93) наведено рис. 1.3 «Фактори формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю», на якому автором надано лише внутрішні

ключові фактори, які визначають ефективність державного впливу на розвиток будівельної галузі без представлення зовнішніх факторів, перелік яких надано на ст. 95. Робота значно виграла б, якщо б рис. 1.3 дисертантом було доповнено зовнішніми факторами що виступають передумовами сталого відновлення та подальшого розвитку будівельної галузі.

2. Структура науково-технічних аспектів державного управління будівельною галуззю (нормативно-правове забезпечення, економічне регулювання та фінансування, інноваційно-технологічний розвиток у будівництві, кадрове та наукове забезпечення, система якості та безпеки, екологічні та енергоефективні рішення), розглянута автором у підрозділі 1.1 (с. 52-55) як багатокомпонентна система, проте відсутнє пояснення сутності групування складових. Бажано було б також обґрунтувати позицію автора стосовно того, чому був обраний саме такий перелік аспектів державного управління.

3. У підрозділі 1.3 (ст. 89-95) автором означено перелік основних груп факторів впливу на формування організаційно-економічного механізму державного управління будівельною галуззю. Автору слід приділити більше уваги аналізу впливу групи соціальних факторів з урахуванням стратегії соціально орієнтованого державного управління в умовах повоєнної відбудови.

4. У дослідженні обґрунтовано наявність проблем розвитку будівельної галузі (низький рівень інноваційності, висока вартість інновацій, обмеження доступу до капіталу, низька продуктивність, корупційні ризики, імпорто-залежність) та означено механізми впливу та умови реалізації. Варто більш детально охарактеризувати визначені умови реалізації за суб'єктами управління будівельною галуззю, оскільки суттєвість цих проблем на різних рівнях управління проявляється по-різному та безпосередньо впливає на формування системи організаційно-економічних важелів, які забезпечують цілеспрямований вплив на ключові детермінанти інноваційно-інвестиційного розвитку будівельної галузі.

5. Розроблена автором інтегральна оцінка рівня розвитку будівельної галузі України та країн світу наведена на рис. 2.11 (с. 135) потребує більш детального обґрунтування вибору підходу до побудови інтегрального показника оцінки рівня розвитку будівельної галузі України та країн світу.

6. Розділ 3 у роботі дисертанта займає 40 сторінок, що порівняно з іншими розділами значно менше (розділ 1 – 67 сторінок, розділ 2 – 68 сторінки). Робота структурно має бути пропорційна, або ж третій розділ має переважати інші.

7. Таблиця 1.1 «Суб'єкти координації будівельної галузі та функції, які вони виконують (відповідно до рівня координації)» (с. 43) не містить інформації про авторську участь у її розробці.

Голова спеціалізованої вченої ради Євген Аркадійович ВІЛГІН, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, надав позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 64.055.089 присуджує Євгенію ЛИТОВЧЕНКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Євген ВІЛГІН

(власне ім'я та прізвище)